

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2010, č. j. 8 A 83/2010 - 15,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2010, č. j. 8 A 83/2010 - 15, **se ruší.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí České advokátní komory (dále „žalovaná“) ze dne 18. 2. 2010, č. j. 446/10, kterým byl stěžovateli určen k poskytování právní služby Mgr. František Maroušek; a dále zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2010, č. j. 723/10, kterým zrušila určení advokáta JUDr. Filipa Pundy.

[2] Městský soud vyzval stěžovatele usnesením ze dne 7. 6. 2010, č. j. 8 A 83/2010 - 6, doručeným stěžovateli dne 24. 6. 2010 (doručenka na č. l. 6 soudního spisu), k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě do deseti dnů od doručení výzvy. Stěžovatel v reakci na to zaslal městskému soudu vlastnoručně sepsané prohlášení pro osvobození od soudního poplatku, které bylo městskému soudu doručeno dne 13. 7. 2010 (č. l. 8 soudního spisu). Městský soud usnesením ze dne 4. 8. 2010 (*pozn. soudu:* původně bylo na usnesení uvedeno datum rozhodnutí 1. 6. 2010), č. j. 8 A 83/2010 - 15, napadeným nyní posuzovanou kasační stížností, žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl. V tomto usnesení městský soud uvedl, že jde o rozhodnutí vydané v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne

3. 3. 2010, č. j. 501/10. Stěžovatel napadl toto usnesení městského soudu kasační stížností doručenou městskému soudu dne 23. 8. 2010 (prezentační razítko na kasační stížnosti na č. l. 18 soudního spisu).

[3] Poté městský soud vydal nové usnesení ze dne 21. 1. 2011, č. j. 8 A 83/2010 - 24, kterým své původní usnesení ze dne 4. 8. 2010 zrušil postupem podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Zároveň tímto usnesením stěžovatelovu žádost o osvobození od soudních poplatků znovu zamítl, a to s poukazem na počet sporů vedených stěžovatelem u městského soudu a jejich šikanózní povahu. Poté stěžovatele opět vyzval k zaplacení soudního poplatku. Stěžovatel podal kasační stížnost i proti usnesení ze dne 21. 1. 2011.

[4] Svým rozsudkem ze dne 20. 9. 2011, č. j. 2 As 105/2011 - 44, Nejvyšší správní soud zrušil usnesení městského soudu ze dne 21. 1. 2011, č. j. 8 A 83/2010 - 24, pro zmatečnost a nepřezkoumatelnost. Naopak odmítl zrušit také usnesení ze dne 4. 8. 2010, č. j. 8 A 83/2010 - 15, neboť mu to neumožňoval zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Zároveň v bodě 17 svého rozsudku Nejvyšší správní soud zavázal městský soud, aby mu následně předložil v souladu s tehdy účinným § 108 odst. 1 s. ř. s. k rozhodnutí kasační stížnost směřující proti usnesení ze dne 4. 8. 2010. To nyní městský soud učinil a je tedy na zdejším soudu, aby rozhodl o stěžovatelově původní kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel v této kasační stížnosti namítá, že soud ve svém usnesení chybně označil datum jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků, datum svých vlastních výzev a chybně označil i napadená správní rozhodnutí i stěžovatelovu adresu. Brojí i proti nedostatečnému odůvodnění napadeného usnesení a proti tomu, že po něm městský soud požadoval vyplnění potvrzení podle vzoru č. 60, přestože tento vzor není závazný. Brojí i proti tomu, k jakým závěrům městský soud dospěl při posuzování stěžovatelovy nemajetnosti. Konečně brojí stěžovatel i proti tomu, jakou použil městský soud obálku a jaké datum doručení na ní bylo uvedeno. Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby byla tato věc odejmuta městskému soudu a přikázána jinému soudu a aby bylo vydáno rozhodnutí o návrhu na určení lhůty k provedení procesních úkonů podle jeho návrhu ze dne 2. června. Zejména pak navrhuje, aby bylo usnesení městského soudu ze dne 4. 8. 2010 zrušeno.

[6] Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná v té části, v níž stěžovatel navrhuje zrušení usnesení městského soudu. Naopak v té části, v níž navrhuje přikázání věci jinému soudu, není přípustná, neboť tento návrh Nejvyšší správní soud ve vztahu k témuž řízení již zamítl prvým výrokem svého výše označeného rozsudku ze dne 20. 9. 2011. Stejně tak nemohl Nejvyšší správní soud vydat „rozhodnutí o návrhu na určení lhůty k provedení procesních úkonů/podání z 2. června-MP020610/16/", jehož se stěžovatel domáhá v samém závěru své kasační stížnosti, neboť žádný takový stěžovatelův návrh ze dne 2. června v soudním spise nenašel, ostatně stěžovatel ani nespecifikuje, má-li na mysli 2. červen roku 2010 nebo 2. červen roku 2011 nebo nějakého jiného roku. V té části, v níž je kasační stížnost přípustná, Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

[7] Co se týká podmínek řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud netrval s ohledem na specifický charakter napadeného usnesení městského soudu na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem.

Jak se tento soud vyjádřil již dříve, osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné právní zastoupení je navázáno na posouzení poměrů konkrétního žadatele. Pokud nejsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, je rovněž vyloučeno i právo na bezplatné právní zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Pokud je přitom cílem této kasační stížnosti přezkoumání rozhodnutí, že stěžovateli nemá být přiznáno osvobození od soudních poplatků, pak by se uplatňováním požadavku na uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, resp. trváním na povinném zastoupení advokátem, jen řetězil problém, jenž má být rozhodnutím o této kasační stížnosti vyřešen (viz rozsudek ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, oba publ. na www.nssoud.cz).

[8] Kasační stížnost je důvodná. Stěžovatel označuje v kasační stížnosti celou řadu pochybení, která skutečně zakládají nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti napadeného usnesení městského soudu. Těmto výtkám vlastně přitakal i sám městský soud ve svém pozdějším usnesení ze dne 21. 1. 2011, v jehož závěru se pokusil své usnesení ze dne 4. 8. 2010 zrušit, neboť je sám označil za nesprávné rozhodnutí. Učinil to ovšem procesně nevhodným způsobem, což Nejvyšší správní soud zkritizoval již ve svém rozsudku ze dne 20. 9. 2011, na nějž v tomto směru odkazuje.

[9] Stěžovatel i městský soud proto mají pravdu, že usnesení městského soudu ze dne 4. 8. 2010 je nesprávné, konkrétně nesrozumitelné. Obsahuje sice správnou spisovou značku, odpovídající spisu, do nějž je zařazeno, ovšem hlavička i odůvodnění usnesení poukazují na řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č. j. 501/10; přestože ve skutečnosti vedl městský soud pod sp. zn. 8 A 83/2010 řízení o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 2. 2010, č. j. 446/10, a dále proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2010, č. j. 723/10. Rozporně s obsahem spisu jsou uvedena též data výzev městského soudu stěžovateli, data stěžovatelových podání a konečně i datum samotného usnesení, které se později městský soud pokusil opravit z 1. 6. 2010 na 4. 8. 2010.

[10] Celkově vyvolává usnesení dojem, že bylo původně napsáno pro úplně jiné řízení a do spisu 8 A 83/2010 se dostalo omylem, neboť s řízením vedeným pod sp. zn. 8 A 83/2010 se data a skutečnosti v něm uváděné zcela míjejí a městský soud to implicitně sám přiznal. Za této situace, kdy není vůbec zjevné, pro jaké řízení bylo napadené usnesení původně sepsáno, je třeba je označit za nepřezkoumatelné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. je zrušit.

[11] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a proto napadené usnesení městského soudu zrušil. Tímto rozhodnutím o kasační stížnosti se řízení o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků nekončí, a proto Nejvyšší správní soud nerozhodl o náhradě nákladů řízení (srov. § 110 odst. 2 s. ř. s.). V dalším postupu je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.); tzn. že musí konečně zákonně rozhodnout o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu